

Milí naši čitatelia, drahí moji!

Koľko podôb môže mať liek, ktorý upokojí? Každý svojím metrom meria hodnoty, ktorým kráča odhodlane oproti.

Na zastávkach menom láska, zdravie, šťastie bledne tvoj sen alebo snád' rastie? Na míľnikoch: domy, autá, statky... Pridáš alebo sa zvrtnáš spiatky? Pôvab všetkých je ti dobre známy. Volajú ťa lícom krajšej strany. Za slnka i pri mesačnom splne stále píšeš perom bez náplne. Od jednotky po sto dávaš v duchu čísla – ktorá z hodnôt je ti sladká, fádna, kyslá... Len ty máš moc a si pánom toho radu, ty rozhodneš, čo je vpredu a čo vzadu...

Akosi raz za rok človek trochu spomalí. Kam sme prišli? Kde sme ostali? Vianoce sú, sviatky pokoja – kúzla, ktoré rany zahoja.

Dajme blízkym, čo dať môžeme. Pohladenie, ktoré dvíha zo zeme...

A majme to, čo si kto z nás zaslúži. Nezazrime podobizeň v kaluži...

A keď sa zvečeri, pri štedrej večeri sedia ľudia, ktorým je tu spolu dobre.

Úbožiak je vždy ten, kto o lásku žobre.

Nech vám nevybledne ako zimný tieň,
ale vždy zaplní každučký váš deň!

Danuša Dragulová-Faktorová

Danuša Dragulová-Faktorová

NAVŠTÍVILI NÁS

Mariotovi dediči

17. septembra 2018 sme v Knižnici Juraja Fándlyho v Trnave spevom privítali mladú jubilujúcu autorku Marju Holecyovú. Čakalo na ňu 87 zvedavých účastníkov, ktorým porozprávala o písaní svojej štvordielnej slovenskej fantasy literatúre. Príbeh vznikol ešte počas stredoškolských čias, niekoľkokrát ho prerábala, až vyšiel v dnešnej podobe. Prezradila, že jej obľúbeným predmetom bola hlavne matematika, ktorú neskôr študovala aj počas vysokej školy. Porozprávala aj o svojich dvoch sestrách, ktoré síce čítajú, ale jedna knihy a druhá reklamné letáky, čo deti veľmi pobavilo. Svojimi kratšími textami sa zapojila do viacerých literárnych súťaží, napr. Novomeského Nitra, Slovensko hľadá superpoviedku, Literárna súťaž Harry Potter či Poviedka 2008. Zverejnením fanfiction na internete získala spätnú väzbu od čitateľov, a práve to ju povzbudilo k ďalšiemu písaniu príbehov. Deti ju po zaujímavej besede odmenili potleskom, ale aj spevom a záver patril tradičnej autogramiáde.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom projektu Knižnica dokorán.

*Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF vTrnave*

Marína a poval'ači

Počas krásnej jesene naše pozvanie prijala jubilujúca spisovateľka Andrea Gregušová. S vyše stovkou detí besedovala 28. septembra 2018 o svojich siedmich

M. Holecyová

knihách. Jej spisovateľskú dráhu odštartoval Červík Ervín, po ňom prišla na rad Operácia Orech a iné dedkoviny, pokračovateľkou bola Marína a povalači a po nich aj Svetozár, Nina a Gréta. Okrem odpovedí na zvedavé otázky sme sa dozvedeli, že jej záľubou je aj hudba a tanec, keďže založila hudobné zoskupenie FidliCanti, ktoré funguje dodnes. Už vyše dvadsať rokov učí slovenský jazyk zahraničných študentov a stále býva uprostred hôr s manželom a troma synmi v Horných Orešanoch. Prezradila nám i to, že už pracuje na druhej časti knihy Ako maliari vidia svet, na ktorom sa podieľala ako spoluautorka a veľmi sa jej to páčilo. Deti ju obdarili svojimi ilustráciami z prečítaných príbehov o Maríne a záverečná bodka patrila tradičnej autogramiáde.

Zlava: V. Chorvatovičová, A. Gregušová

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom projektu Knížnica dokorán.

*Veronika Chorvatovičová
Knížnica JF v Trnave*

Zlava: V. Chorvatovičová, O. Feldeková

rozprávala príbehy o svojom detstve prežitom na Orave, ale i o tom, ako lietala na metle... Prezradila, že má 5 detí a desať vnúčat. Katka zaspievala nielen Žltý balónik, ktorú pre ňu otextoval jej otec Ľubomír Feldek, ale aj piesne vo francúzskom,

Rozprávky pre dievčatko

16. októbra 2018 sme s radosťou privítali u nás v knižnici spisovateľku Oľgu Feldekovú a jej dcéru šansoniérku Katarínu. Vďaka obom sme mali možnosť prežiť veľmi príjemné i zábavné dopoludnie, ktoré bolo spojením rozprávačského talentu pani Olinky a krásneho spevu Katky, ktorú hudobne sprevádzal tretí hosť Richard Šimurka. Pani Olinka nám po-

či v ruskom jazyku. Deti našich hostí potešili piesňami, vtípmi, zaujímavými otázkami, ale nezabudli ani na vlastnoručne vyrábané pozdravy, vinše, básne, či ilustrácie. Jedno dievčatko ju nazvalo pani Oľgová. Pani Olinka s úprimnou radosťou a s úsmevom prijímala tieto detské umelecké výtvyry. Bolo nám veselo i spevavo a ani sme sa nenazdali, prišiel záver, ktorý už tradične patril autogramiáde.

Olga Feldeková
Katarina
Feldeková

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom projektu Knižnica dokorán.

Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave

Môj život s hudbou

Posledným talentovaným hudobníkom, ktorý navštívil hudobné oddelenie Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave v tomto roku v októbri, bol producent a gitarista Martin Molnár, študent učiteľstva a anglického jazyka na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave. Na úvod zahral na gitare skladbu Picture od skupiny Family Friend. Prítomní štvrtáci a klienti denného stacionára sa doz-

Zľava: A. Vozárová, M. Molnár

Ďakujem Vám
za príjemne strávené
dopoludnie.
Pozorne sledujte
a počúvajte svet
okolo Vás.
Majte radi svojich
rodičov.

Martin Molnár

vedeli, že Martina viedol k hudbe jeho otec už od detstva, ale aj to, že jeho túžbou je naučiť sa hrať na bendžo. Na základnej umeleckej škole bol súčasťou projektu Geminy, kapely hrajúcej írsku a keltskú hudbu. Martinov prvý projekt bol vznik skupiny Family Friend, s ktorou odohrali koncerty na Slovensku, v Česku, Rakúsku a Nemecku. Na stretnutí Môj život s hudbou zazneli aj ďalšie gitarové skladby Camelblues, Tyler, The Creator: See you again a Daft Punk: Get Lucky, ktoré hudobník sprevádzal spevom. Na záver poprial žiakom, aby objavili veľa hudby a vďaka nej spoznali dobrých ľudí.

Alena Vozárová
Knižnica JF v Trnave

Zľava: V. Chorvatovičová, M. Varáčková

Spolu to zvládneme

26. novembra 2018 pripravila knižnica stretnutie našich tínedžerov s držiteľkou Panta Rhei Awards za mládežnícku knihu roka 2017 Miroslavou Varáčkovou. Vyše šesťdesiat účastníkov besedovalo s autorkou o typických témach pre našich nástročné čitateľov. Nevyhli sme sa ani šikane, s ktorou sa deti aj mládež často stretávajú v škole i mimo nej. Dozvedeli sme sa aj o pripravovanej

knihy skutočných príbehov pre mladých, ktorá by mala vyjsť v budúcom roku. Záver stretnutia patril tradičnej autogramiáde.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom projektu Knižnica dokorán.

Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave

Vianoční pohode pri knižke
čitateľom Čarušky vo
bžh:
Jana

26.11.2018

Bobuľa

10. decembra 2018 k nám do knižnice z Bratislavy pricestovala Bobuľa. Nie už malé dievčatko, ale autorka knižky s týmto názvom Margit Garajszki, ktorá nám prezradila, že kniha je naozaj o nej samotnej. Sú to príbehy, ktoré zažila, a teda aj záhrada, jahody, dedko, klobúčik, pyžamko či kamarát boli ozajstní. V rámci adventného čítania sme si vypočuli dva príbehy z Bobule a jeden príbeh z knižky Bartók, ktorá je o slávnom hudobnom skladateľovi. Nevynechali sme ani zvedavé otázky našich malých čitateľov, na ktoré autorka s radosťou odpovedala. Medziiným sa nám zdôverila, že momentálne sa venuje dvojročné-

M. Garajszki

mu synovi Peťkovi a teší sa na novú knihu, ktorá by mala byť už o pár týždňov v predaji. Nielen 168 účastníkov počas dvoch besied, ale aj nás knihovníčky táto správa úprimne potešila, pretože nám sľúbila novú knižku predstaviť a opäť k nám pricestovať.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, ktorý je hlavným partnerom projektu Knižnica dokorán.

*Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave*

*Čitateľom časopisu Čaruška prajem
krásne Vianoce s Bobulou!
Mangit Ganajzeli*

Detská vianočná melódia

V prvom adventnom týždni, v piatok 7. 12. 2018, bolo hudobné oddelenie Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave zaplnené do posledného miesta. Všetci si prišli vypočuť vianočný koncert s názvom Detská vianočná melódia, na ktorom hrali vianočné skladby žiaci štvrtého ročníka Základnej školy Angely Merici v Trnave na hudobných nástrojoch

V. Radošovský

- husliach, gitare, flaute a klavíri. Hlavným účinkujúcim bol talentovaný klavirista Viktor Radošovský, ktorý má sedem rokov, navštevuje Základnú školu v Bučanoch a ako nevidiaci sa naučil hrať klavírne skladby Johanna Sebastiana Bacha - Ária, Vladimíra Godára - Stará pieseň, Ilju Zeljenku - Tanec a ľudovú pieseň Ružička červená. Prítomným sa jeho hra natoľko páčila, že ešte pridal tri klavírne skladby a dozvedeli sa, že Viktorovu veľkou túžbou je mať v budúcnosti koncert v Chráme sv. Víta v Prahe alebo v pražskom divadle. Deti rozozvučali svojimi nástrojmi hudobné oddelenie knižnice a vytvorili príjemnú vianočnú atmosféru.

*Alena Vozárová
Knižnica JF v Trnave*

OHLASY NAŠICH NÁVŠTEVNÍKOV

Prišla jeseň

Jeseň prišla k nám do ŠKD v rôznych pestrých aktivitách, ktoré nám osviežilo aj hudobno-slovné pásmo s názvom Prišla jeseň v Dome hudby, v hudobnom oddelení Knižnice Juraja Fándlyho v Trnave. Knižničnica Alenka nám pútavo priblížila ľudové zvyky na Lip-tove a Horehroní piesňou Priadky a Pod horou, pod horou. Vypočuli sme si piesne týchto regiónov, vyskúšali sme si vymetanie kútov v domoch husím perom. Radosť v nás vyvolala hra na Orffove nástroje v sprievode klavíra, na ktorom nám Alenka zahrála nám dobre známu pieseň Pásla ovečky v zelenom hájičku a úplne najlepšie bolo vytancovanie sa na pohybové piesne. Už teraz sa tešíme na ďalšie hudobno-pohybové stretnutie s knižničnicou Alenkou.

Deti z 2. B. a p. vychovávateľka Ingridka ŠKD pri ZŠ s MŠ Angely Merici v Trnave

Ohlasy žiakov ZŠ Angely Merici 4. A. na podujatia v hudobnom oddelení

„V Dome hudby sa cítim veľmi príjemne. Teším sa na vianočný koncert mojich spolužiakov.“
Števo Študenc, 4. A, 10 rokov

„Teta knižničnica je veľmi milá. V Dome hudby sa cítim ako v starom dome, kde je teplo, radosť, hudba. Ja sa veľmi teším aj s našou pani učiteľkou a spolužiakmi, keď pôjdeme na ďalšie koncerty a spoznáme nových spevákov, hudobníkov a spoznáme nové pesničky.“
Adam Rybanič, 4. A, 9 rokov

„V Dome hudby sa cítim príjemne a dobre, pretože je tam hudba, odpovedáme na rôzne otázky a tancujeme.“
Zuzka Konečná, 4. A, 9 rokov

„Knihovníčka je veľmi milá teta, ktorá nám pripraví vždy veľa zábavy. Pripraví koncerty, počúvanie hudby a hranie na hudobných nástrojoch.“

Paťka Márová, 4. A, 9 rokov

„V hudobnom oddelení vždy znie hudba, je vždy veselo a zaujímavo. Teším sa, keď tam znova pôjdem.“

Benjamin Chrvála, 4. A, 10 rokov

„V Dome hudby sa cítim veľmi príjemne. Už sa teším až pôjdem na Vianočný koncert so svojimi spolužiakmi.“

Dianka Szeligová, 4. A, 9 rokov

„V Dome hudby sa cítim ako v knižnici. Veľmi sa teším na vianočný koncert.“

Lukáš Jankovič, 4. A, 9 rokov

„V hudobnom oddelení je veľmi milá a láskavá knihovníčka. V Dome hudby sa cítim príjemne, lebo je tam hudba a zábava. Teším sa aj na vianočný koncert. A teším sa aj na pani knihovníčku. Sú tam koncerty, spievame tam, niekedy aj tancujeme.“

Adelka Habiňáková, 4. A, 9 rokov

„V hudobnom oddelení sa cítim veľmi dobre. Veľmi sa teším na vianočný koncert.“

Matej Križan, 4. A, 9 rokov

„Cítim sa vždy veľmi príjemne v hudobnom oddelení, kde tancujeme, spievame a hráme na hudobných nástrojoch. Teším sa do Domu hudby, lebo moji spolužiaci tam budú vystupovať.“

Barborka Kollárová, 4. A, 9 rokov

„Cítim sa v Dome hudby dobre. Už sa teším na vianočný koncert.“
Jakub Kosmál, 4. A, 9 rokov

„V Dome hudby sa cítim veľmi dobre, pretože je tam veľmi milá knihovnička a jej srdce je veľmi láskavé. V Dome hudby sa cítim ako doma. Počúvame tam krásnu hudbu a dokonca tam príde taký chlapec, ktorý je nevidiaci a zahrá nám na klavíri.“
Dominika Papayová, 4. A, 9 rokov

„V Dome hudby je vždy dobre a je tam príjemne.“
Lukáš Lančarič, 4. A, 9 rokov

„V Dome hudby sa cítim príjemne a vždy sa nechám unášať peknými pesničkami. Som vďačná za všetky chvíle strávené s príjemnou hudbou. Teším sa ďalší krát v Dome hudby.“
Maruška Dudášová, 4. A, 9 rokov

„Knihovnička je veselá, múdra a milá pani. V Dome hudby je príjemne, lebo sa tam hrá vždy pekná hudba. Teším sa na vianočný koncert s mojimi spolužiakmi.“
Ninka Dobrovodská, 4. A, 9 rokov

ROZHOVOR

Svet nevidiaceho klaviristu

Hudba, ktorá vzniká pomocou hudobných nástrojov spestruje svet nevidiacim ľuďom, ktorí dokážu sluchom veľmi citlivo vnímať akékoľvek zvuky. Ovládanie hudobného nástroja teda môže priniesť do života zrakovo postihnutého človeka veľké bohatstvo. Viktor Radošovský bude mať v januári 2019 sedem rokov. Od narodenia je nevidiaci a fascinujú ho všetky zvuky, nezáleží o aký hudobný žáner ide. Rád počúva skupinu Slade a speváčku Cher, klasickú hudbu, ale aj rock a pop. Od troch rokov navštevoval materskú školu pri ZŠ s MŠ Bučany. V súčasnosti je integrovaný do 1. ročníka Základnej školy s materskou školou v Bučanoch. Zúčastňuje sa na všetkých aktivitách ako ostatné deti a asistent učiteľa ich prispôsobuje jeho zrakovému postihnutiu. Viktor hudbou doslova žije, rád tancuje, spieva a z akéhokoľvek predmetu si rytmickými údermi spraví hudobný nástroj. Keď mal dva roky, rodičia mu kúpili prvý klavír Korg Mini, ktorý mu odporučili v hudobniách. Prvá pieseň, ktorú sa naučil, bola Maličká som. Keďže ho hra na klavíri stále viac a viac bavila, rodičia mu kúpili väčší klavír Kawai, pri ktorom dokázal stráviť naozaj veľa hodín. Viktor navštevuje súkromné hodiny klavíra pod vedením dr. Hany Schlosser, počas ktorých sa naučil zahrat niekoľko klavírnych skladieb. Neskôr mu rodičia zaobstarali klavírne krídlo, ktoré preňho zrenovoval pán Klíž z Hradca Králové. Viktor túži mať koncerty v Prahe vo veľkých kostoloch alebo domoch kultúry, či divadlách. Okrem hudby sa Viktor zaujíma o všetko – varenie, pečenie, polievanie trávy, kvietkov, práce na záhradke. Má rád vedomostné súťaže, no najradšej sa hrá so svojou sestričkou. Ako štvorročný prvýkrát stál na lyžiach, zbožňuje lanovky a rád pláva. Vďaka častým návštevám s rodičmi si obľúbil Vysoké Tatry.

V. Radošovský

Otázky pre Viktora

Čím bol zvláštny tvoj prvý klavír Korg mini a kto ti ho odporučil?

- 📖 Tento klavír mal rôzne zvuky a melódie, ktoré sa mi veľmi páčili a skúšal som niektoré z nich sa naučiť. Odporučili mi ho v hudobniách v Bratislave.

Ako sa prejavoval u teba záujem o hudobný svet, keď si bol malý?

- 📖 Rád som si spieval a učil sa riekanky, vždy som rád počúval hudbu, v rádiu, televízii, cestou autom. A mal som rád všetky hračky, v ktorých bola melódia alebo pesničky.

Ktorú klavírnú skladbu hráš najradšej?

- 📖 Najradšej mám skladbu Ária od Johanna Sebastiana Bacha.

Cvičíš denne na klavíri?

- 📖 Áno, snažím sa ☺, hlavne pred koncertom cvičím každý deň, aspoň skladby, ktoré budem na tom koncerte hrať.

Venuješ sa aj spevu?

- 📖 Zatiaľ len popri hre na klavíri, ale chcem sa aj spevu postupne venovať viac.

Koľko koncertov si mal doteraz a kde to bolo?

- 📖 Koncert v hudobnom oddelení knižnice v Dome hudby v Trnave, Trojkráľový koncert v Zavare, koncert pri príležitosti výročnej schôdze občianskeho združenia - združenie zdravotne postihnutých, vystúpenie ku Dňu matiek v Bučanoch, koncert pri príležitosti Sviatku ruží v Dolnej Krupej, koncert pre MŠ Angely Merici v Trnave, koncert pre výročnú schôdzu Jednoty dôchodcov v Bučanoch, koncert pre MŠ a školský klub ZŠ v Sucheji nad Parnou.

Čo ťa najviac zaujalo v škole?

- 📖 To, že sa každý deň naučím niečo nové.

Čo by si rád odkázal deťom, ktoré čítajú Čarušku?

- 📖 Rád by som deťom odkázal, aby mali krásne Vianoce, aby sa im pod vianočným stromčekom splnili všetky sničky.

*Rozhovor viedla Alena Vozárová
Knižnica JF v Trnave*

Z TVORIVEJ DIELNE**Moje mesto Trnava**

Moje mesto krásne je,
lásky v ňom putuje.
Jakub silný bol muž,
postavil vežu už.
Starobylé budovy uvidíme dnes,
klietku hanby strážil veľký pes.
Kto zle robil,
kat ho pobil.
Kostolíky krásne sú,
šťastie ľuďom prinesú.
Povesti si čítame,
v knihách pravdu hľadáme.
Nové mesto Trnava,
radosť všetkým rozdáva.
Teraz do mesta chodíme,
cyklo cesty robíme.
Staré budovy obdivujeme,
nové tiež budujeme.
Hneď sa tu aj ubytujeme,
s prácou sa rýchlo usilujeme.

*Miriam Balážová 3. A
ZŠ s MŠ Kornela Mahra 11*

Vianoce

Biele Vianoce, sneh sa ligoce,
na Ježiška čakáme,
darčeky zatiaľ nemáme.
Všetci sa už tešíme,
keď si ich rozbalíme.

*Ivana Kirinovičová 3. B
ZŠ s MŠ Spartakovská 5*

Moje mesto Trnava

Milá moja Trnava,
joj, ale Ťa mám rada.
Rodné mesto si ty moje,
na mape máš miesto Tvoje.
Tu je miesto Tvoje,
Ty máš srdce moje.
Mesto moje mám Ťa rád,
som Tvoj dobrý kamarát.
Čistím, sadím, netrhám,
svoje mesto rád ja mám.
Krásne kvety sú tu v máji,
v lete samí zmrzlinári.
Starká, mama, tety tiež,
na september, teš sa, teš!
Mesto naše radi máme,
preto doňho chodievame.
Jarmok, rínok, kostolík,
neuverí nám už nik.
Toľko rokov ono skrýva,
potíchu sa na nás díva.
Veža, kostol, hradby stoja,
na ľuďi sa vôkol stroja.
Duša mesta šťastná je,
všetkých nás ochraňuje.

*Ema Boboňková V. A
ZŠ s MŠ Kornela Mahra 11*

Ivana Kirinovičová 3. B

Nad'a Húščavová
ZŠ s MŠ Kornela Mahra 11

Vianoce
Ibromčeb sa wí ligocel
budú hieľe vianoce
Ježiško nás prebrupí
Darčeky nám pripraví.

Klára Megová 3.B

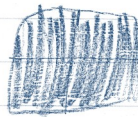
Vianoce

Prišla mima, mimička,
kúpiť sa ma ježiško
kermiky wí wanáju,
darčeky sa chystajú

Patricia Čambalová 4.B

Vďaka kucke saeří, Lúčať doma
leží! Oví kúle sa chieva,
sina našo poverá. Nebeť Lúčať
Nebeť a von vyjeho pobeť!

Lukáš Novák
3.B

Sankovanie

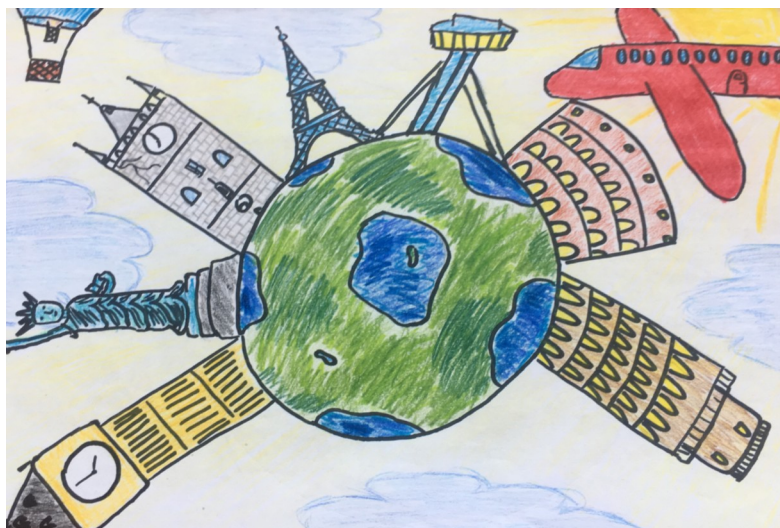
Sankujem na dole kopcomi
 pod kopcom ma čaká mama s obcom.
 Idem rýchlo ako víchor
 ktorý práve fúka s prychom.

Nina Rožďabá 4. B

Vianoce

Vianoce sa sneží ligocí,
 kúsme sa na Vianoce.
 Už je tu tá náhoda
 že to má tá náhoda.
 Kupujeme stromčeky.
 Kúpia, kúpia darčeky!

Nina Rožďabá 3. B

Nelly Lukáčová
 ZŠ s MŠ Kornela Mahra 11

Vianoce

Snah je vďaka našim jablkám.
 Ubramček sa mi higoce, patí mi budú
 Vianoce. Papo je mi v vare
 pekne si kam pláva. Ježiško sa posajomky,
 darčeky nám dáva.

Epizorkel: Chveľák
 3.3

Lima

Sniežik sa nám chumeli
 Lojka leží v posteli.
 Lima je tu zas a zas
 mrázik vyšlepe rúčekých mäs.

Lojka

Kyja Lancarková 3.3

Vianoce

Už sa v dome vypekáva.
 Mamma masťi pekáče.
 Kalka peče koláče.
 Viano je už veľká
 citom ju už sďaléka!

KALKA

Kalka Galová 3.3

Miriám Balážová
 ZŠ s MŠ Kornela Mahra 11

PRÁZDNIŇOVÝ SUPERKLUB 2018

4. júla 2018 sme za prítomnosti vzácnych hostí otvorili 26. ročník letných podujatí pre deti známy pod názvom Prázdninový superklub. Knižničná záhrada privítala 66 zvedavých účastníkov, s deťmi prišli otcovia a mamy, dedkovia aj babičky... a niektoré deti už prišli samotné. Svojim slávnostným príhovorom otvoril superklub župan Trnavského samosprávneho kraja Jozef Viskupič. Po ňom sme pokračovali programom s našim prvým hosťom, spisovateľom a zároveň hudobníkom i spevákom Branislavom Jobusom z Vrbového. Postupne nám predstavil nielen všetky knihy pre deti, ale i zaspieval najobľúbenejšie piesne ako Kapitán Mrodge. Spolu s ním sa predstavila aj speváčka Lenka, s ktorou deťom zaspievali krásnu uspávanku. Samozrejme deti nepospali, veď sú prázdniny! Záverečnou bodkou bola autogramiáda.

11. júla 2018 k nám do knižnice zavítal lesník a zároveň lesný pedagóg Michal Slávik. 88 účastníkov sa formou pracovného listu dozvedelo o rôznych lesníckych činnostiach, ktoré sú potrebné na to, aby sme mohli čítať knihy. Vypočuli sme si aj úryvky z knihy Rozprávky z lesa. S pečiatkami stôp sme spoznávali v lese žijúce zvieratká a vypočuli sme si aj zaujímavé lesné zážitky. Napoludnie odchádzalo každé dieťa s darčekom od lesníka - školáci z dreva vyrobenou záložkou a maličkí neškopolopovní s dreveným vlčíkom. Dopoludnie s Michalom Slávikom bolo nielen pozvánkou do lesa.

18. júla 2018 nás v knižnici navštívil Ježko Separko. Nie živý, to by sa mu ťažko po schodoch na 2. poschodie kráčaľo, ale plyšový. Pricestoval spolu so Silviou Karolyiovou z nadácie KOSIT až z ďalekých Košíc. Ježko Separko je zároveň hlavným hrdinom knižky spolu so Slimáčikom Naturpáčikom, z ktorej sme si vypočuli aj úryvok. Premietli sme si, kam putujú obaly od potravín, či nápojov a čo všetko môžeme urobiť pre našu Zem. Čakala nás aj rozprávka, vďaka ktorej sme sa ocitli v krajine Recyklonia, kde plakali obaly, ktoré chceli ešte poslúžiť ľuďom

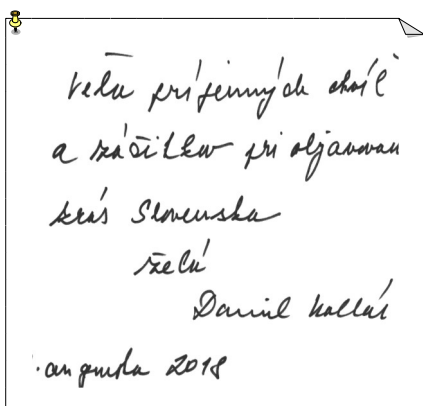
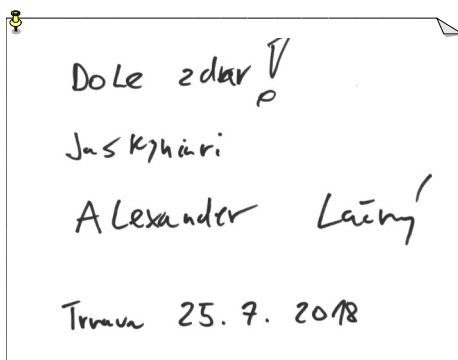
me navštívil čítateľka navštevuje na
knižnici a odovzdať knižku odovzdať
spolu s JEŽKOM SEPARKOM A SLIMÁČIKOM
NATURPÁČIKOM. knižku majiteľa
na našej knižnici. KOSIT
VĀM BĀLA, keď sa k tomu náleží
práveže čítať s ňou ...
Pravie
18. 7. 2018 S. Karolyiová

a svetu. Počas tvorivej dielne sme si vyskúšali triafanie do farebných kontajnerov, skladanie maxi puzzle obrázku, súťažné pexeso i bludisko. Nezabudli sme ani na zbieranie plastových vrchnáčikov pre nášho kamaráta Samka. 39 účastníkov superklubu odchádzalo s chuťou a odhodlaním viac triediť odpadový materiál a chrániť našu Zem.

25. júla 2018 sme počas Prázdninového superklubu nakukli nielen do vnútra Zeme. Štvrté stretnutie pod názvom Na dno sveta pozrieme, o jaskyniach sa dozvieme, prilákalo do knižnice 106 účastníkov. Host', jaskyniar Alexander Lačný, ktorý je predsedom Speleoklubu v Trnave, nám nielen porozprával zaujímavosti z objavovania jaskýň, ale priniesol množstvo nálezov, objavov, skamenelín. Po prednáške a premietaní sme sa z našej herne premiestnili do knižničnej záhrady, kde si deti mohli vyskúšať nielen jaskyniarsku prilbu, ale aj skúsiť s prilbou plaziť sa cez tunel, či liezť s výstrojom ako horolezec či jaskyniar.

1. augusta 2018 sa knižničná záhrada zaplnila malými aj väčšími zvedavcami, ktorých zaujímajú staré hrady a zámky. Host'om Prázdninového superklubu bol redaktor a cestovateľ Daniel Kollár z vydavateľstva Dajama. Okrem knihy Od hradu k hradu sme mali možnosť spoznať aj ďalšie tituly z tohto vydavateľstva, ktoré sa venujú plesám, kostolom, skanzonom. V druhej časti sme sa zahráli skvelé spoločenské hry pre deti i dospelých, vďaka ktorým môžeme spoznať Trnavský kraj, Tatry, Slovensko, Európu. Aj tieto vydalo už spomínané vydavateľstvo Dajama,

ktoré venovalo všetkým účastníkom časopis Krásy Slovenska, ba i cyklomapu a výhercom súťaže spoločenské hry. Záver podujatia patril autogramiáde a tipom na zaujímavé výlety s deťmi do prírody.

8. augusta 2018 sa plný autobus superklubákov vydal na výlet autobusom. Prvá naša zastávka bola v Nitre, kde sme sa poprechádzali po Nitrianskom hrade a navštívili sme katedrálny chrám, Baziliku sv. Emeráma. Druhou zastávkou bola vzácna historická Oponická knižnica, kde nás čakal veľmi zaujímavý výklad jej histórie. Niektorí čitatelia mali možnosť zalistovať si aj v historickom vydaní Troch mušketierov, ale ako inak, v bielych rukavičkách, aby sme vzácne knihy nepoškodili a aby sa zachovali pre ďalšie generácie. Všetci účastníci obdivovali aj hrubú vyše 3 500 stranovú Lutherovu bibliu. Z knižnice sme sa presunuli do parku pod starý gaštan, kde nám sprievodca pán Peter Králik porozprával o histórii Oponického kaštieľa a jeho panovníkoch. Cestou sme sa zastavili v dedinke Ludanice, kde sme sa občerstvili a pokračovali v ceste späť domov. A tak sme sa z výletu do histórie vrátili spokojní opäť do našej knižnice a späť k svojim rodičom.

15. augusta 2018 do knižnice prišli hostia nielen z ľudskej ríše, ale aj z tej zvieracej. Zavítali k nám záchranári z Rescuers Slovakia, ale aj ich štvornohí psí kamaráti. Hlavný výcvikár Peter Martinák a jeho kolega s kolegynkou Ivetkou priviedli troch statočných psíkov. Každý z nich inej rasy, ale každý priateľský a odvážny. Každý z nich je ochotný nastúpiť kedykoľvek do služby, či už sa stratí dieťa alebo dospelý človek, ba i v prípadoch, keď treba hľadať v ruinách spadnutých budov. Niektoré deti boli nadšené od samého začiatku podujatia, iné hľadali odvahu priblížiť sa a pohľadiť ich. Nakoniec to zvládli všetky a zopár detí prekonalo aj svoj doterajší strach. Hostia nám predviedli praktické ukážky, ako taký výcvik prebieha a potom sa mohli s deťmi zoznámiť, pohrať, ale ich aj "pohľadať" v našej knižničnej záhrade.

22. augusta 2018 sa knižničná záhrada zaplnila zvedavými deťmi, ich rodinnými príslušníkmi i náhodnými návštevníkmi. Každý bol zvedavý, kto získa superklubové tričká ako najaktívnejší superklubák či superklubáčka. 26. ročník Prázdninového superklubu mal hneď štyroch najvernejších superklubáčikov, ktorí nevynechali ani jedno stretnutie. Právom si zaslúžili nosiť superklubové tričká a sfúknuť 26 sviečok na torte v tvare otvorenej knihy. Ocenení boli z rúk riaditeľky knižnice Lívie Kolekovej. Ďalšie ocenenia získali deti z rúk podpredsedu Trnavského samosprávneho kraja Mareka Neštického a Ľubice Malej z odboru kultúry. Najkrajšou bodkou za superklubom bola nielen veľmi chutná torta, z ktorej sa ušlo každému účastníkovi, samozrejme aj všetkým prítomným dospelákovi, ale i to, že Trnavský samosprávny kraj nám daroval krásne tašky a MH Repro Hanic školské potreby, takže žiadne dieťa neodišlo naprázdno. Na slávnostné vyhodnotenie boli pozvaní aj regionálni autori, ktorí sa deťom prihovorili a niektorí predstavili aj svoju najnovšiu tvorbu. Pozvanie prijali Ján Čápka, Gabriela Spustová, Lenka Hrebenárová, Oľga Kohútiková a Beata Kuracinová, ktorej sme všetci spoločne odprezentovali knihu Oci, mami, pátrajte s nami...a ktorá nás zároveň hudobne sprevádzala záverečným programom. Odbíjaním dvanásť hodiny na kostolnej veži sa skončil superklub s témou Kultúrne dedičstvo nielen mať, ale aj do budúcnosti zacho-

vať... a my veríme, že aj superklub zachováme a stretne sa v tak hojnom počte aj o rok.

Všetky podujatia počas Prázdninového superklubu podporil z verejných zdrojov Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu.

*Veronika Chorvatovičová
Knižnica JF v Trnave*

Letný denný tábor v dňoch 6. – 10. augusta 2018

V tomto roku sme pripravili aj denný letný tábor. Tí, ktorí ste sa k nám nedostali, môžete si prečítať, čo sme všetko zažili. Ak budete chcieť, môžete sa tento rok prihlásiť i vy.

Prvý deň tábora sa deti stretli v herni oddelenia pre deti, kde ich slávnostne privítala riaditeľka knižnice Lívia Koleková. Po jej úvodnom slove nasledovali naše organizačné pokyny pre spoločne strávený prázdninový táborový týždeň. Následne začala spoločná zoznamovačka, počas ktorej sme sa dozvedeli nielen mená, ale aj záľuby malých táborníkov. Pre každého sme mali pripravenú aj menovku, ktorá ho sprevádzala počas celého týždňa. Krátka ovocná desiata osviežila a my sme sa mohli presunúť do knižničnej záhrady, kde bola pripravená beseda s regionálnou autorkou Svetlanou Majchrákovou, ktorá prišla aj so svojou dcérou Veronikou, ktorá v ten deň oslavovala svoje narodeniny spolu s nami. Spoločne sme jej zapievali Veľa šťastia, zdravia... Počas tohto zaujímavého stretnutia sme sa dozvedeli, že práve ona a jej brat boli podnetom pre ilustráciu na obálke knihy Škriatkovia a rytierske cnosti, ktorú vytvorila Oksana Lukomska. Bodkou za stretnutím bo-

la autogramiáda, počas ktorej dostali všetci účastníci od autorky záložky s podpisom či venovaním. Pokračovali sme krátkou obednou prestávkou a po dobrom obede sme sa prešli Promenádou, aby sme už popoludní mohli tvoriť v Galérii Jána Koniarka s farbami. A veru deti si na konci prvého táborového dňa odnášali krásne výtvy pre seba, rodičov, či súrodencov.

Druhý prázdninový deň sme začali prechádzkou parkom až po sídlisko Prednádražie, kde sídli naša pobočka. Prvým programom dňa bola tanečná hodina v Tanečnom a pohybovom štúdiu Crazy Family, kde sa deti ujali tréneri Igor, ktorý viedol chlapcov a Dominika, ktorá sa venovala dievčatám.

Deti si vyskúšali viacero tanečných štýlov v dvoch samostatných sálach a nakoniec si navzájom predviedli, čo sa naučili. Po tanci nás čakala desiata vo vonkajších záhradných priestoroch štúdia. Posilnení i oddýchnutí sme navštívili pobočku knižnice, ktorou nás sprevádzala knihovníčka Danka Vaculíková. Po nej sme sa vrátili opäť do centra mesta k Partizánom na obed a po ňom sme vkráčali do histórie... Prvé popoludňajšie kroky viedli jednou z najstarších ulíc Trnavy, Kapitulskou, až do Domu hudby, kde žil a pracoval skladateľ Mikuláš Schneider-Trnavský. Navštívili sme expozíciu starých hudobných nástrojov i sálu Dobra, kde sme sa dozvedeli aj o festivale Dobrofest, do organizácie ktorého sa zapájala aj naša knižnica. Druhou historickou budovou bol Oláhov seminár, kde sme nazreli do histórie písomníctva a deti si vyrábali záložky so svojimi iniciálami. Tretia a posledná cesta viedla do Západoslovenského múzea, kde bolo pripravených niekoľko expozícií, ktoré nás zaviedli do ríše zvierat, k zvonom, k športu, k hline, porcelánu a mnohým ďalším vzácnym predmetom. Pani sprievodkyňa na záver pozvala deti na bezplatnú návštevu počas nedele, ak prídu so svojimi rodičmi a súrodencami.

Tretí deň tábora sa k nám pridali noví kamaráti a plný autobus táborníkov a superklubákov sa vydal na výlet autobusom. Prvá naša zastávka bola v Nitre, kde sme sa poprechádzali po Nitrianskom hrade a navštívili sme katedrálny chrám Baziliky sv. Emeráma. Druhou zastávkou bola vzácna historická Oponická knižnica, kde nás čakal veľmi zaujímavý výklad jej histórie. Niektorí čitatelia mali možnosť zalistovať si aj v historickom vydaní Troch mušketierov, ale ako inak, v bielych ru-

kavičkách, aby sa vzácne knihy nepoškodili a tiež aby sa zachovali pre ďalšie generácie. Všetci účastníci obdivovali aj hrubú vyše 3 500 stranovú Lutherovu bibliu. Z knižnice sme sa presunuli do parku pod starý gaštan, kde nám sprievodca pán Peter Králik porozprával o histórii Oponického kaštieľa a jeho panovníkoch. Cestou sme sa zastavili v dedinke Ludanice, kde sme sa občerstvili a pokračovali v ceste späť domov. A tak sme sa z výletu do histórie rodu Apponyiovcov vrátili spokojní opäť do našej knižnice a späť k svojim rodičom.

Štvrtý deň tábora sme sa venovali téme: Zberateľstvo. Začali sme ekologicky, od zbierania a triedenia odpadu až po zberateľské zaujímavosti. Hostami tábora boli deti z knižničného krúžku filatelistov, ktoré nás úspešne reprezentujú už niekoľko rokov doma aj v susednej Českej republike. Priniesli kamarátom ukázať svoje zbierky i získané diplomy, medaile i iné ocenenia. Rozprúdila sa družná debata - kto čo zbiera a v čom je dobrý či jedinečný. Témy filatelistických exponátov: Vesmír, Zvieratá, Športy, Prezidenti, Doprava... deti zaujali natoľko, že niektorí táborníci sa hneď zaoberali myšlienkou, že aj by sa k nám do krúžku pridali... Po zberateľskom dopoludní sme sa išli naobedovať k Partizánom a hneď po obede sme sa prešli historickým centrom mesta, počas ktorého sme sa občerstvili v tomto tropickom týždni zmrzlinou. Poobedie patrilo práci s modelovacou hlinou v Galérii Jána

POZDRAV OD NAŠICH HOSTÍ

Všetkým
čaruškám
grandiózny
adventný čas
a veľa zdravia
želajú

Svetlana Majeková

S LÁSKOU
Janka OKSANA
LUKOMSKA

Zo Anny Dupli. Dm

OBSAH

ÚVODNÍK - Danuša Dragulová - Faktorová	1
NAVŠTÍVILI NÁS	2
Mariotovi dediči	2
Marína a povaľači	2
Rozprávky pre dievčatko	3
Môj život s hudbou	4
Spolu to zvládneme	5
Bobuľa	5
Detská vianočná melódia	5
OHLASY NAŠICH NÁVŠTEVNÍKOV	7
ROZHOVOR	10
Z TVORIVEJ DIELNE	12
PRÁZDNINOVÝ SUPERKLUB 2018	16
Letný denný tábor v dňoch 6. – 10. augusta 2018	19
SÚŤAŽ	22
POZDRAV OD NAŠICH HOSTÍ	23
OBSAH	24

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave
Rázusova 1
918 20 Trnava
Telefón: 033/55 11 782
Zákaznícka linka: 033/55 13 896
Ei. adresa: kniznica@kniznicatrnava.sk
www.kniznicatrnava.sk

Čaruška. Časopis mladých čitateľov. Roč. 23, č. 2/2018.

Zodp. redaktor: *Livia Koleková*
Redakčná rada: *Emília Dolníková, Veronika Chorvatovičová, Lucia Karabová, Alena Beňová*
Vydala: *Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave*
Vychádza: *2x ročne*
Dátum vydania: *december 2018*
Grafický návrh obálky: *Oksana Lukomska*
Fotografie: *archív KJF, archív rodiny Radošovskej*
Zriaďovateľ: *Trnavský samosprávny kraj*
Registrácia: *MK SR pod č. EV3656/09*
ISSN 1339-5041